

CUPRINS

ABREVIERI.....	11
Capitolul I. Termenul de opțiune succesorală	13
<i>Secțiunea 1.1. Noțiune</i>	<i>13</i>
1.1.1. Considerații preliminare	13
1.1.2. Caracterul temporar al dreptului de opțiune succesorală.....	14
1.1.3. Nașterea dreptului de opțiune succesorală	14
1.1.4. Stingerea dreptului de opțiune succesorală	18
1.1.5. Caracterul temporar al dreptului de opțiune succesorală și relația sa cu pactele asupra moștenirii nedeschise	20
1.1.6. Definiția termenului de opțiune succesorală.....	26
<i>Secțiunea 1.2. Privire istorică asupra termenului de opțiune succesorală</i>	<i>27</i>
1.2.1. Dreptul roman	27
1.2.2. Dreptul românesc vechi și Codul civil de la 1864	28
<i>Secțiunea 1.3. Natura juridică a termenului de opțiune succesorală</i>	<i>30</i>
1.3.1. Situația sub Codul civil de la 1864.....	30
1.3.2. Natura juridică a termenului de opțiune succesorală sub regimul legislației actuale.....	34
<i>Secțiunea 1.4. Domeniu de aplicare</i>	<i>35</i>
1.4.1. Domeniul de aplicare al termenului de opțiune succesorală sub regimul Codului civil de la 1864.....	35
1.4.2. Domeniul de aplicare al termenului de opțiune succesorală sub reglementarea actuală	36
<i>Secțiunea 1.5. Momentul de la care începe să curgă termenul de opțiune succesorală</i>	<i>37</i>
1.5.1. Regula generală aplicabilă: data decesului persoanei reprezintă data de la care începe să curgă termenul de opțiune succesorală.....	37
1.5.2. Situații speciale cu privire la începerea curgerii termenului de opțiune succesorală.....	42
1.5.3. Excepții de la regulă: situația copilului conceput la data deschiderii moștenirii	45
1.5.4. Excepții de la regulă: situația celui care a cunoscut sau trebuia să cunoască legătura de rudenie cu autorul moștenirii la o altă dată decât cea a deschiderii succesiunii acestuia	53

1.5.5. Excepții de la regulă: situația în care legatarul a cunoscut sau trebuia să cunoască legatul său de la o altă dată decât cea a deschiderii moștenirii, cu condiția ca testamentul ce conține legatul să fi fost descoperit la o dată ulterioară decesului autorului	62
1.5.6. Excepții de la regulă: moartea judecătorește declarată	66
1.5.7. Dreptul de opțiune succesorală și curgerea termenului pentru a opta în cazul legatului cu sarcină	71
1.5.8. Dreptul de opțiune succesorală și curgerea termenului pentru a opta în cazul substituției vulgare	75
1.5.9. Dreptul de opțiune succesorală și curgerea termenului pentru a opta în cazul substituției fideicomisare	79
<i>Secțiunea 1.6. Prorogarea termenului de opțiune succesorală</i>	85
1.6.1. Noțiune	85
1.6.2. Mecanism de funcționare	86
1.6.3. Situația sub reglementarea Codului civil de la 1864	92
1.6.4. Inventarul succesoral și măsurile de conservare. Legătura acestora cu exercitarea dreptului de opțiune succesorală	93
<i>Secțiunea 1.7. Reducerea termenului de opțiune succesorală</i>	100
1.7.1. Reglementare legală	100
1.7.2. Mecanism de operare	101
<i>Secțiunea 1.8. Suspendarea și repunerea în termenul de opțiune succesorală</i>	104
1.8.1. Considerații generale	104
1.8.2. Suspendarea termenului de opțiune succesorală în cazul persoanei lipsite de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă	106
1.8.3. Suspendarea termenului de opțiune succesorală în cazul persoanei care face parte din forțele armate ale României, cât timp aceasta se află în stare de mobilizare sau de război	110
1.8.4. Suspendarea termenului de opțiune succesorală în caz de forță majoră	110
1.8.5. Chestiuni comune tuturor cazurilor de suspendare a termenului de opțiune succesorală	111
1.8.6. Repunerea în termenul de opțiune succesorală	113
1.8.7. Aprecieri cu privire la situațiile practice referitoare la suspendarea termenului de opțiune succesorală și la repunerea în termenul de a opta al succesibililor	115

<i>Secțiunea 1.9. Efectele scurgerii termenului de opțiune succesorală</i>	116
1.9.1. Analiza istorică a efectelor expirării termenului de opțiune succesorală.....	116
1.9.2. Situația sub reglementarea actuală	118
Capitolul II. Renunțarea la moștenire	124
<i>Secțiunea 2.1. Considerații generale privind renunțarea la moștenire</i>	124
2.1.1. Noțiunea de renunțare la moștenire	124
2.1.2. Privire istorică și comparată asupra renunțării la moștenire	126
2.1.3. Aspecte generale cu privire la renunțarea la moștenire	127
2.1.4. Analiza renunțării la moștenire prin prisma caracterelor juridice ale dreptului de opțiune succesorală.....	129
2.1.5. Analiza renunțării la moștenire prin prisma principiilor care guvernează opțiunea succesorală.....	132
<i>Secțiunea 2.2. Condiții de fond ale renunțării la moștenire</i>	137
2.2.1. Necesitatea ca renunțarea să fie expresă	137
2.2.2. Necesitatea ca renunțarea să fie pur abdicativă	141
2.2.3. Necesitatea ca succesibilul să nu fi acceptat anterior succesiunea.....	147
2.2.4. Necesitatea ca renunțarea să fie indivizibilă și neafectată de nicio modalitate	149
<i>Secțiunea 2.3. Condiții de formă ale renunțării la moștenire</i>	152
2.3.1. Necesitatea unei manifestări exprese a voinței cuprinsă într-un înscris	152
2.3.2. Manifestarea voinței să fie făcută într-o anumită formă și în fața anumitor organe.....	153
2.3.3. Înscrierea declarației de renunțare într-un registru special ..	156
<i>Secțiunea 2.4. Actul juridic de renunțare la moștenire</i>	162
2.4.1. Noțiunea actului juridic de renunțare la moștenire	162
2.4.2. Caracterele juridice ale actului juridic de renunțare la moștenire	162
2.4.3. Chestiuni procedurale legate de autentificarea declarației de renunțare la moștenire	174
<i>Secțiunea 2.5. Efectele renunțării la moștenire</i>	208
2.5.1. Considerații generale.....	208
2.5.2. Efectele renunțării la moștenire	211
2.5.3. Consecințele care decurg din pierderea calității/titlului de moștenitor	213

Capitolul III. Revocarea voluntară a renunțării la moștenire	224
<i>Secțiunea 3.1. Noțiuni și caractere juridice</i>	224
3.1.1. Noțiunea revocării voluntare a renunțării la moștenire	224
3.1.2. Caracterele juridice ale actului de revocare a renunțării la moștenire	230
3.1.3. Privire istorică în legătură cu revocarea renunțării la moștenire	232
<i>Secțiunea 3.2. Condițiile revocării voluntare a renunțării la moștenire</i>	235
3.2.1. Prima condiție: revocarea renunțării la moștenire poate fi întreprinsă numai atâta timp cât nu a expirat termenul de opțiune succesorală	236
3.2.2. Cea de a doua condiție: moștenirea să nu fi fost acceptată de un alt succesibil care are vocația la partea care i-ar reveni renunțătorului	244
3.2.3. Obligatorivitatea formei autentice a actului prin care se revocă renunțarea la moștenire	268
3.2.4. Tiparul declarației de revocare voluntară a renunțării la moștenire	269
<i>Secțiunea 3.3. Efectele revocării voluntare a renunțării la moștenire</i>	269
3.3.1. Efectul general al revocării voluntare a renunțării la moștenire	269
3.3.2. Aspecte speciale legate de efectele retractării renunțării la moștenire	270
Capitolul IV. Revocarea renunțării frauduloase	275
<i>Secțiunea 4.1. Considerații generale referitoare la revocarea renunțării frauduloase</i>	275
4.1.1. Legătura dintre revocarea renunțării frauduloase și principiile opțiunii succesorale	275
4.1.2. Revocarea pauliană a opțiunii succesorale sub regimul Codului civil de la 1864	278
4.1.3. Elementele structurale ale dispozițiilor legale actuale	281
<i>Secțiunea 4.2. Condițiile revocării pauliene a renunțării la moștenire</i>	289
4.2.1. Creanța trebuie să fie certă la data introducerii acțiunii	289
4.2.2. Creanța trebuie să fie anterioară renunțării realizate de succesibil	290

4.2.3. Prejudiciul cauzat creditorului și fraudă din partea debitorului	291
Secțiunea 4.3. Efectele revocării pauliene a renunțării la moștenire	293
4.3.1. Revocarea pe cale pauliană a renunțării produce efectele acceptării moștenirii de către succesibilul debitor, numai în privința creditorului reclamant și numai în limita creanței acestuia.....	293
Capitolul V Prezumția de renunțare	296
Secțiunea 5.1. Considerații generale în legătură cu prezumția de renunțare.....	296
5.1.1. Analiza reglementării legale	296
5.1.2. Analiza instituției din punctul de vedere al principiilor opțiunii succesorală	302
Secțiunea 5.2. Mecanism de funcționare	303
5.2.1. Condițiile aplicării prezumției de renunțare	303
5.2.2. Procedura citării în vederea aplicării prezumției de renunțare....	306
5.2.3. Efectele aplicării prezumției de renunțare	317
Capitolul VI. Retransmiterea dreptului de opțiune succesorală	318
Secțiunea 6.1. Considerații generale cu privire la retransmiterea dreptului de opțiune succesorală.....	318
6.1.1. Noțiunea și condițiile retransmiterii dreptului de opțiune succesorală.....	318
6.1.2. Retransmiterea dreptului de opțiune succesorală în relație cu principiile opțiunii succesorală și cu caracterele dreptului de opțiune succesorală.....	325
6.1.3. Privire istorică asupra retransmiterii dreptului de opțiune succesorală.....	329
Secțiunea 6.2. Mecanism de funcționare	333
6.2.1. Beneficiarii retransmiterii dreptului de opțiune succesorală	333
6.2.2. Mecanismul de funcționare a retransmiterii dreptului de opțiune succesorală.....	342
6.2.3. Termenul în care poate fi exercitat dreptul de opțiune retransmis	346
6.2.4. Retransmiterea dreptului de opțiune în cazul substituției vulgare, a substituției fideicomisare și a legatului cu sarcină în favoarea unei terțe persoane.....	348

6.2.5. Comparație între reprezentarea succesorală, retransmiterea dreptului de opțiune și retransmiterea moștenirii.....	350
6.2.6. Modele de declarații care pot fi folosite în practică, în cazurile în care se pune problema retransmiterii dreptului de opțiune succesorală	352
Capitolul VII. Vocația multiplă la moștenire	355
<i>Secțiunea 7.1. Considerații generale privind vocația multiplă la moștenire</i>	<i>355</i>
7.1.1. Noțiune și reglementare legală.....	355
7.1.2. Privire istorică asupra vocației multiple la moștenire.....	358
<i>Secțiunea 7.2. Analiza și mecanismul de funcționare al dispoziției legale</i>	<i>359</i>
7.2.1. Dispoziția cuprinsă în art. 1102 alin. (1) Cod civil.....	359
7.2.2. Dispoziția cuprinsă în art. 1102 alin. (2) Cod civil.....	363
Bibliografie selectivă	368